

Музикален свят

БРЮКСЕЛ

На 1 февруари **Софийската филхармония** под диригентството на **Найден Тодоров** ще изнесе концерт в престижната зала БОЗАР в Брюксел по повод председателството на България на Съвета на Европейския съюз. Солисти в концерта ще са световноизвестните български музиканти сопраното **Соня Йончева** и пианистът **Людмил Ангелов**. В програмата участва и хор „Ваня Монева“.

МИЛАНО

Красимира Стоянова ще пее в поредица спектакли на операта „Симоне Боканegra“ от Дж. Верди на сцената на Миланската Скала от 8 февруари до 14 март. Диригент на продукцията е Мюн-Вун Чунг, а в другите глав-

ни роли са Лео Нучи, Дмитрий Белоселски, Фабио Сартори.

ВИЕНА

Густаво Дугамел ще дирижира серия от концерти на Виенската филхармония, които започват на 17 февруари в Златната зала на Музикферайн и продължават с турне на оркестъра в САЩ, Мексико, Колумбия, Чили и Аржентина. В програмата са избрани произведения на Чайковски, Брамс, Айвз, Малер, Берлиоз и Моцарт.

БЕРЛИН

В три поредни вечери **сър Саймън Ратъл** ще дирижира Берлинската филхармония с творби на Дворжак, Барток и Яначек. Солист ще бъде Даниел Баренбойм, който ще представи Концерт за пиано и оркестър №1 от Бела Барток. Билетите за концертите на 22, 23 и 24 февруари отдавна са разпродадени.

България

СОФИЯ

На 8 февруари **Надя Кръстева** ще пее в Софийската опера в новата постановка на „Кармен“ от Жорж Бизе, а на 15 февруари в ролята на Рикардо от „Бал с маски“ на Верди публиката ще може да слуша тенора **Камен Чанев**.

ПЛОВДИВ

Веско Ешкенази ще представи „Годишните времена“ от Антонио Вивалди и „Годишните времена на Буенос Айрес“ на Астор Пиацولا с оркестъра на Държавна опера – Пловдив. Концертът е на 2 февруари в Дом на културата „Борис Христов“.

ВАРНА

На 21 февруари примабалерината **Весла Тоновва** ще се представи като Огетта/Огилia в „Лебедово езеро“ от Чайковски на сцената на Варненската опера.

„Музиката е да комбинираш плюс и минус едновременно, знаейки, че реално е невъзможно”

Евгени Божанов започва музикалното си обучение на 6 години. Дебютира като солист на Русенската филхармония на 12-годишна възраст с Концерт №13 К415 на В. А. Моцарт. Учи в класа по пиано на Евгени Желязков в Националното училище по изкуствата „Проф. Веселин Стоянов“ в Русе. През 2001 г. заминава за Германия, където е приет във Висшето училище по музика и танц - Фолкванг в Есен при проф. Борис Блох, а по-късно и във Висшето училище „Роберт Шуман“ в Дюселдорф при проф. Георг Фридрих Шенк. Носител е на множество престижни награди от национални и международни конкурси за пианисти, сред които „Жюнес Мюзикал“ - Румъния /1998/, „Шопен“ - Кьолн, Германия /2004/, „Алесандро Казагранде“ - Терни, Италия /2008/, „Святослав Рихтер“ - Москва, Русия /2008/ и „Кралица Елизабет“, Белгия през 2010 година. На 15.02.2018 г. на сцената на зала „България“ ще се състои концерт от цикъла „Големите симфонии II“ с участието на пианиста Евгени Божанов. Диригент - Кристиан Мандял.

Г-н Божанов, спомняте ли си мига, в който открихте музиката?

Спомням си първите ми допирни точки с музиката в моя роден град Русе - оперни и балетни спектакли, които съм посещавал като дете, а що се отнася до клавирна музика, това беше до-минорния концерт на Моцарт с Глен Гулд (аудио запис), чийто „електрически звук“ чувам в ушите си и до ден днешен - беше завладяващо преживяване...

На какво Ви научи Вашият преподавател Евгени Желязков в музикалното училище в Русе ?

На самостоятелност и свобода - неща, които са много необходими в изпълнителското изкуство.

През 2001 г. заминавате на обучение в чужбина. Кои бяха личностите с неоценим принос за Вашето творческо израстване?

Работих в Германия първо с Борис Блох, а след това с Георг Фридрих Шенк - това са две напълно диаме-

трално противоположни личности, що се отнася до подход към изпълнителската техника и изкуството като цяло.

Наградите? Имате множество отличия от престижни национални и международни конкурси за пианисти. Кои са те и има ли сред такава, която Ви е най-скъпа на сърцето?

Наградите не ме вълнуваха толкова, колкото възможността, която всеки конкурс ми предоставяше като платформа за публичност.

Сцени и зали, където сте се чувствали най-радушно приет от публиката?

Обикновено това е там, където съм бил в най-добра изпълнителска форма. Тогава и публиката откликва радушно, но изтривам перманентно от паметта си сцените и залите, на които съм концертирал.

Имате ли еталон за подражание в

областта на пианото или класация за най-виртуозен пианист?

Мисля, че отдавна съм прехвърлил възрастта за подражание (която всъщност е един наистина много важен процес на израстване), а като пианист и музикант безкрайно ценя Михаил Плетньов.

Имената на големите диригенти в кариерата Ви на концертиращ пианист?

Имах голямото щастие да работя с Ютака Саго (Шеф-диригент на Тонкюнстлер оркестър във Виена), с когото имаме незабравими турнета в Япония и Европа през изминалите сезони и който безкрайно много ми помогна в артистичното и професионално израстване. С него ще имам огромното удоволствие да се срещна отново, изпълнявайки Концерт №5 на Лудвиг ван Бетовен в „Музикферайн“ - Виена, непосредствено след концерта ми в зала „България“ през февруари.

Неотдавна участвахте в концерт, с който беше открит сезон 2017/2018 на Пловдивската опера? Какъв спомен пазите от това събитие и какво е усещането да бъдете на една сцена редом с майстор на диригентската палка като Емил Табаков?

Беше истинско удоволствие да свиря отново с Маестро Табаков, който изтръгна и невъзможното от оркестъра с един неповторим емоционален заряд и интензивност.

Какво е за Вас музиката?

Да комбинираш плюс и минус едновременно, знаейки, че реално е невъзможно.

Бележити композитори Лудвиг ван Бетовен

Лудвиг ван Бетовен е роден на 16 декември 1770 г. в Бон и е един от най-великите творци в историята на човечеството. Той произхожда от стар фламандски музикален род. Баща му е бил придворен певец. От малък той учи цигулка и пиано и проявява изключителното си дарование. На 11 години Бетовен вече свири в придворния оркестър, а тринадесетгодишен е органист. Благотворно влияние на младия музикант оказва неговият учител Нефе, а идеите на Великата френска революция оставят изключителен отпечатък върху личността на композитора, като го завладяват и не го изоставят до края на живота му.

През 1792 г. Бетовен се преселва да живее във Виена и учи при Албрехтсбергер и Салиери, завоювайки първите си успехи и като изключителен пианист, и като композитор. Написва Опусен номер 1 през 1796 г. и го посвещава на Йозеф Хайдн. Само за пет години, до

1800 г., големият музикант написва 21 опуса (Първата симфония, оп. 21). Творческият процес у великия композитор е бил сравнително бавен (той дълго е мислил върху всяко свое произведение, поправял го е, преработвал и т. н.) Между 1800 и 1802 г., гениалният маестро на-

писва 15 нови значителни творби, а през следващите две години (до 1804) – още 20 опуса, между които и третата симфония „Ероика“. След това създава единствената си опера „Фигелио“ (1805), Четвъртата симфония (1806), Концерт за пиано №4 (1806), „Кориолан“ (1807), Петата симфония (1808), концерти, сонати, квартети и пр.

Най-забележителното му произведение, епохалната Девета симфония, прозвучава на 7 май 1824 г. Това е абсолютният връх - гениална творба, писана в нищета и болести, с която композиторът се обръща чрез словата на Шилеровата „Ода на радостта“ към целия свят за мир, щастие и приятелство между хората.

Най-значимото и най-ценното в творчеството на Лудвиг ван Бетовен са деветте му симфонии. Това не означава обаче, че в другите области той не е оставил изключителни и неповторими произведения. Неговите инструментални концерти, сонати за пиано и за цигулка и пиано, струнните му квартети и други са най-високи достижения в съответните области на музиката.

Бетовен умира на 26 март 1827 г. във Виена.

СЕЗОН 2017/18

софийска филхармония

15 ФЕВРУАРИ 19:00

концертен комплекс БЪЛГАРИЯ

ГОЛЕМИТЕ СИМФОНИИ II

ЕВГЕНИ БОЖАНОВ

пиано

КРИСТИАН МАНДЯЛ

диригент

В програмата: ЛУДВИГ ВАН БЕТОВЕН, ХЕКТОР БЕРЛИОЗ

„Органът е уникален инструмент“

Велин Илиев е най-известният български органист, концертирал и специализирал в най-престижните органи институции в цял свят. Завършва специалност пиано в СМУ „Любомир Пипков“ през 1971 г., след което продължава обучението си в тогавашната Българска държавна консерватория. Изучава орган в Музикалната академия „Леополд Яначек“ в Бърно, Чехия, където се дипломира с отличие през 1980 г. Три години по-късно става солист на Софийската филхармония и Националния филхармоничен хор „Светослав Обретенов“, представяйки солови и ансамблови творби за орган. Това сътрудничество продължава вече 35 години. Изнася концерти в престижни зали по целия свят. Води класове по орган в АМТИИ- Пловдив и Югозападния университет в Благоевград.

Г-н Илиев, спомняте ли си от кога да-тира познанството Ви с Нейно величеството музиката?

Познанството ми с музиката датира от ранно детство - бях музикален според моя баща, приеха ме в хор „Богра смяна“.

На 10 годишна възраст започнах и заниманията си по пиано. Имах чудесна учителка в Музикалното училище в София - Людмила Яковлева. От нея чух за първи път имената на много композитори от епохата на барока, които не бяха застъпени в учебната програма. По-късно бях приет в Консерваторията, но трябваше първо да отбия задължителната военна служба. След това започнах следването си. По това време се чу, че в зала „България“ ще бъде построен отново органът, който е бил разрушен по време на бомбардировките над София през Втората световна война. Това беше огромен импулс за мен. Започнах да се интересувам как мога да продължа обучението си в чужбина, тъй като в България нямаше специалност орган.

Как се стекоха обстоятелствата в живота Ви, че заминахте да изучавате орган в чужбина?

Получих възможността да продължа обучението си в Чехословакия с българска стипендия. Само че, според образователната система на въпросната държава, трябваше да държа приемни изпити отново. Оказах се в патова ситуация - от една страна имам стипендия, от друга - не мога да държа изпит на инструмент, който не владея. Предложих да изкарам една година подготвителен клас, след което да кандидатствам на общо основание. След дълги перипетии получих съгласие от Академия „Леополд Яначек“ в Бърно. Под ръководството на доц. Алена Весела започнах да изучавам тайните на органа и

музиката за него. В рамките на учебната програма бях застъпен и участие в международни конкурси. Така се явих на Международния конкурс в памет на Антон Брукнер в Линц и бях награден с почетен диплом. През 1980 г. завърших образованието си с теоретична писмена работа и публичен концерт. Връщайки се в България, не подозирах колко негативи ще ми донесе всичко това.

Имате ли еталон за подражание в областта на органовото изкуство?

Като ученик се запознах с произведенията на Бах в изпълнение на Лионел Рог, които по неведоми пътища бяха издадени от „Балкантон“. По-късно на няколко пъти имах личен контакт с него и съдействах той да изнесе концерт в София. Лионел Рог е може би единственият органист в света, записал три пъти цялото органово творчество на Йохан Себастиан Бах. Несъмнено, музикант от такъв висок ранг като него, ми е помогнал в изграждането на критерий за добро изпълнение. В наши дни, с помощта на Интернет, слушам

много и различни изпълнения, които допълват този критерий.

Имате подчертан афинитет към устройството на органа. Ще разкажете ли повече?

Интересът ми към устройството на органа е естествен - от една страна това е уникален инструмент /няма два еднакви органа/, от друга - чисто практически - няма кой да се грижи за техническото състояние на органа на Софийската филхармония, който от 40 години функционира в зала „България“ без направен основен ремонт, а не мога да си позволя техническа неизправност да проваля концерт на Филхармонията. Така попаднах в австрийския клон на органостроителната фирма „Orgebau Michael Walcher-Mayer“, където работех няколко лета и съдействах за дарението на един стар орган от Виена за Пазарджик. Междувременно сглобих отново дарения от страна на Швейцария малък орган за АМТИИ - Пловдив и водих там органов клас в продължение на 10 години.

На 07.02.2018 г. на сцената на зала „България“ ще се състои концерта „Органова палитра“ - „Барок и класика“ с участието на Велин Илиев, цигуларите Ангел Станков и Йосиф Радионов и сегашният концертмайстор на виолончелите на Софийската филхармония - Иван Лалев.

Вечер на Браса

Събитието „Вечер на Браса“ на 25.02.2018 г. е първото по рода си в концертния сезон на Софийската филхармония. В него е застъпена пълната палитра на медните духови инструменти. Ще бъдат изпълнени солови и ансамблови произведения, създадени от български композитори. В концерта ще участват **Красимир Костадинов** солист - валдохорист на Софийската филхармония, **Петър Македонски** солист - тромпетист на Симфоничния оркестър на БНР и **ансамбъл „Mr. Brass“**. На пианото - Снежана Абрашева и Надежда Цанова.

В програмата ще прозвучи премиерно изпълнение на Концерт за валдохорна и пиано N1, „Ламенто“ за флюелхорн и пиано, и Концерт за октет, написани от Румен Бояджиев - син, както и произведенията от Владимир Джамбазов и Георги Стрезов.

КОНЦЕРТ ЗА ВАЛДХОРНА И ПИАНО N1

„Посвещавам този концерт на Красимир Костадинов. Идеята за създаването му е породена от стремеж към обединяване на различни музикални стилове, което същевременно да сподобства за развитието на музикантските и технически качества на изпълнителите. Партиите на валдохорната и пианото са равностойни, което е

изразено в различни солови моменти и непрекъснат интензивен диалог между инструменталистите. Целта е те да усъвършенстват чувството си за ансамбъл и колективно мислене. Първата част на концерта е базирана на джаза и българския фолклор, втората е пропита с чувственост и драматизъм, а третата - комбинация между латино-джаз и български фолклор, създаваща експлозивна атмосфера, наситена с духовитост и чувство за хумор. Концертът за валдохорна и пиано N1 е опит да представя една съвременна камерна творба, която да бъде както цел за преодоляване, така и удовлетворение от изпълнението ѝ за инструменталистите. Ако това е постигнато, то концертът би бил удоволствие и наслада за слушателя. Искрено се надявам да съм успял в тази трудна задача.“

Румен Бояджиев - син

Критиците за първия аудио запис на концерта

Проф. Владислав Григоров:

„Концертът е изключително виртуозен, но е написан с познаване на спецификата на инструмента, така че навсякъде соловата партия да звучи красиво и релефно. Адмирации за перфектното и впечатляващо изпълнение на валдохорниста Красимир Коста-

динов, както и за грижливия съпровод на Снежана Абрашева - първите изпълнители на това прекрасно произведение. Поздравления за сполучливия творчески резултат на автора, който е създал оригинална съвременна музика.“

Майкъл Торнтън - „Колорадо Симфони Оркестра“:

„Концертът на композитора Румен Бояджиев - син и майсторското изпълнение на солиста Красимир Костадинов са едно красиво допълнение в изданието валдохорнов репертоар. Виртуозният подход към инструментата напълно приляга на предизвикателствата, които този концерт отправя. Ние, валдохорнистите, дължим признателност на Румен Бояджиев - син и Красимир Костадинов за това, че ни направиха съпричастни към тази изключителна творба.“

„Mr. Brass“ е създаден през 2009 г. по идея на Петър Македонски и Красимир Костадинов. В състава участват още Стоян Стоянов, Кирил Македонски, Енчо Янчев, Велислав Стоянов, Димитър Стоев и Баю Стаев. От създаването си до днес, ансамбълът е изнасял концерти с предимно авторска музика, писана специално за състава от Румен Бояджиев - син, Владимир Джамбазов и Георги Стрезов.

Mr. Brass – магическо хапче против стрес

Рядко се случва музикална формация да съчетава в себе си толкова от необходимите за успех качества. В Mr. Brass има от всичко по много. Интелигентна група, уникална група. Звезден шанс. До един качествен солисти на ключови позиции във водещите български оркестри, тези музиканти инвестират време, енергия и средства, за да изградят репертоар, който другите няма как да постигнат. И всичко се подготвя за голямата сцена - с организация, дисциплина и завидна сериозност. Класика!

Но когато тръгнат да правят концерт извън „сериозната“ музика (а те правят и такива концерти и това е тяхната запазена марка!), елате само да ги видите: сериозността им изчезва, стават неузнаваеми – облекло, хореография, сценично поведение! Хуморът започва да им избухва направо през ушите, а зевзекльците нямат край. И го правят със завиден стил, защото талантът напират отвътре. Защото обичат да радват. И зареждат музикалната атмосфера с такова излъчване, да не кажа „облъчване“, че почваш да се чудиш как не си знаел досега какъв оптимист си всъщност?! Нещо като магическо хапче против стрес, което дълго те държи. Публиката ги обича и любовта е взаимна.

Е, как да не пишеш музика за тези момчета? Голямо удоволствие е! Още първият член сблъсък с тази музикална лаборатория направо ти „погналва чергата“ и ентусиазмът им прави идеите така горещи и видими, че на теб ти остава само да ги материализираш.

Пожелавам си по-често да взимам тяхното магическо хапче.

Mr. Brass – една шура, шура формация!

Владимир Джамбазов

„Хората се лекуват с музика повече, отколкото с лекарства“

Ангел Станков е роден в София през 1948 година. Към цигулката го насочва неговия баща, адвокат по професия. С неограничен принос за професионалното му изграждане са големият педагог Леон Суружон, световноизвестният цигулар Руджиеро Ричи и проф. Ифра Нийман. Концертирал е на престижни сцени в Европа, Азия, Северна и Южна Америка както като солист, така и съвместно с Йосиф Радионоф, с когото са цигулково дуо повече от 40 години. През 2009 г. става първият български музикант, удостоен с престижната награда „Орден на Британската империя“. Ангел Станков е дългогодишен концертмайстор на Софийската филхармония.

Маестро Станков, кое беше първото съприкосновение с музиката във Вашия живот?

Всичко беше по идея на моя баща. Живеехме в тогавашното село Княжево, когато един ден съвсем неочаквано той ми направи цигулка от дъска - просто една дъска и една пръчка, с които се разхождах по цял ден из двора на къщата ни. След една година - вече бях на пет години и половина, откриха музикална школа в Княжево, където се записах и започнах да се обучавам при моите прекрасни учители Христо Иванов и Борис Карадимчев - директор на школата, които ме запалиха по музиката. Имам скъпа реликва от това време - шестте пиеси за малки цигулари от Борис Карадимчев, подарени ми с автограф от него, на които имах честта да съм първият изпълнител.

Кои са личностите, изиграли ключова роля за професионалното Ви изграждане като музикант?

От най-голямо значение за по-нататъшното ми усъвършенстване като цигулар беше обучението ми при професор Леон Суружон и професор Аврамов, при които завърших в Музикалната академия в София. След това специализирах в Лондон при професор Манук Парикян, благодарение на препоръката на световноизвестния цигулар Руджиеро Ричи, а по-късно и при професор Ифра Нийман. Имах щастието да общувам в английската столица с едни от най-големите личности в областта на музиката по това време - с Йехуди Менухин - свирех в дома му, в който днес живее небезизвестният поп-изпълнител Стинг и с нашия велик съотечественик Борис Христов, с когото се запознах, докато слушах феноменалния му рецитал на „Песни и танци на смъртта“ от Му-

сорски и на когото свирех в хотел „Сабой“ в Лондон.

Композиторите и творбите, които владееят сърцето Ви?

Много обичам Брамс и Чайковски. От композиторите, които са писали музика за цигулка се прекланям пред Хенрик Виенявски и Фриц Крейслер, а от универсалните големи майстори - на Лудвиг ван Бетовен, на когото съм свирил и 10-те сонати за цигулка, почти всички кватрети и съм дирижирал всичките му симфонии.

Имате ли еталон за подражание и майстори на цигулката, които Ви уважават?

От по-старото поколение цигулари съм чул абсолютно всички, с изключение на Яша Хайфец, но той, разбира се, е еталон за всички ни. От тези, които съм слушал на живо най-силно ме уважават Руджиеро Ричи и Давид Ойстрах - това са недостижими имена. За голямо

съжаление, напоследък има все повече млади хора, които се вдъхновяват от меко казано „циркаджийски“ изпълнения по сцените, с които не само, че не съм свикнал, но категорично отказвам да приема. Големите виртуози като Святослав Рихтер, Давид Ойстрах и други майстори на цигулката не се движеха много по сцената, но това, което правеха с ръцете си беше изумително - звукът беше този, който въздействаше, а не движенията.

През 2009 г. станахте първият български музикант, удостоен с „Орден на Британската империя“. Ще сподели ли?

Това е най-високата награда, която един чужденец може да получи в Британската империя. Отличието ми беше присъдено за популяризация на британската култура в България, тъй като съм дирижирал и свирил между 50 и 100 съчинения, композирани от британски автори. Така или иначе, британската култура беше много непозната в родината ни и положих немалко усилия за нейната популяризация в продължение на доста години. Вероятно тъкмо това е било оценено!

Какъв е поводът за гостуването Ви на сцената на Камерна зала България на 24.02.2018 г. и какво ще изпълните?

Това е една група от зрели и утвърдени музиканти: проф. Атанас Куртев, пиано, проф. Анатоли Кръстев, виолончело, проф. Йосиф Радионоф и моя милост - цигулка. Нарекли са ни „Софийски виртуози“. Обединени сме от Брамс - Квартет оп. 25.

В първата част Анатоли Кръстев ще изсвири български произведения от Емил Табаков, ние с Йосиф Радионоф - много рядко изпълняваните мадригали от Бохуслав Мартину, а Атанас Кръстев - Четвърта балада от Шопен.

Най-интересните и вълнуващи събития в творческия календар на маестро Ангел Станков през 2018 година?

Ще ставам на 70 години, ако доживея 28-ми април, а след това на 13-ти май имам концерт със Софий-

ската филхармония, в който ще се опитам да представя почти цялото творчество на Хенрик Виенявски - това са полонезите - Първа и Втора, „Легенда“ оп. 17 и Концерт за цигулка №2.

Какво е за Вас музиката?

Музиката е почти всичко за мен - една голяма част от моя живот и една голяма част от живота на другите. Забелязвал съм нееднократно, че хората се лекуват с музика повече, отколкото с лекарства.

На 24.02.2018 г. в Камерна зала „България“ ще се състои концерта „Софийски виртуози“ с участието на цигуларя Ангел Станков.

150 години от смъртта на Джоакино Росини

Джоакино Антонио Росини е роден на 29 февруари 1792 г. в Пезаро, Италия. Той произхожда от семейство на музиканти. Още от най-ранно детство проявява своя голям талант, но поради това, че родителите му са членове на пътуваща оперна трупа, детето не може да учи системно музика. Сериозните му музикални занимания започват по-късно, когато семейството на Росини се премества в Болоня. Там, бъдещият прочут композитор учи при надре Матей, който успява така добре да подготви момчето, че след две години го приемат в музикалния лицей.

През 1810 г. Росини завършва лицей и написва първата си опера - „Брачната полица“, изнесена с голям успех във Венеция. След една година се утвърждава като талантлив композитор и през 1813 г., след като създава оперите „Танкред“ и „Италианката в Алжир“, Росини се превръща в най-популярния оперен творец в страната си. За този му период великият френски писател Стендал отбелязва: „В Италия живее човек, за когото се говори повече, отколкото за Наполеон. Това е един композитор, който още няма двадесет години.“ През 1815 г. директорът на неаполитанския театър „Сан Карло“ Барбая, предлага на Росини да стане композитор и диригент в неговия театър. Той приема предложението, но запазва правото си да пише и за други оперни театри. Най-големите успехи на композитора са свързани с периода му в „Сан Карло“, Неапол. През 1816 г., в римския театър „Аржентина“ се изнася операта му „Севилският бръснар“. След това Росини създава цяла поредица от оперни творби като „Отело“

(1816), „Пепеляшка“ (1817), „Крадливата сврака“ (1817), „Мойсей в Египет“ (1818), „Мохамед Втори“ (1820) и много други.

Стилът на „Лебедът от Пезаро“ - така наричат великия маестро заради красивата му музика - е разпознаваем сред десетки други - бисерен, с ясна, лесно запомняща се мелодическа линия, много напевен. Известен е в оперните среди като майстор на ансамблите с характерното „Росиниево кресчендо“ - качествено натрупване на звуци от добавянето на все повече инструменти в оркестъра, които повтарят мелодията и гласовете в солистичните партии.

До 1822 г. Росини живее в Италия. След това в продължение на две години посещава няколко европейски градове, между които Виена и Лондон. Славата му в австрийската столица е изключително голяма и съперничи с тази на Бетовен. От 1824 г. се установява за постоянно в Париж и става дирек-

тор на Италианския оперен театър. През 1828 г. се представя комичната му опера „Граф Ори“, а на следващата година написва и последната си музикално-сценична творба „Вилхелм Тел“. Тогава знаменитият композитор е на 37 години. До смъртта си, близо четиридесет години след това, Росини не написва нито една опера.

Освен автор на повече от 30 опери, сред които шедьоври като „Семирамида“, Росини създава и няколко църковни композиции, най-значима сред които е „Стабат Матер“, поредица от албуми и песни с инструментални пиеси като „Четири закуски и четири десерта за пиано“, „Албум за възрастни деца“, „Няколко дреболии в албум“ и други.

На 13 ноември 2018 година музикалният свят ще отбележи 150 години от смъртта на един от най-великите композитори на всички времена Джоакино Росини, който умира на 76 годишна възраст на 13 ноември 1868 година в Паси, близо до Париж.

10 февруари 1956 година: последният концерт на проф. Саша Попов със Софийската филхармония

тър/, тя пристигна през януари 1956 година за поредица представления в София, Пловдив, Русе и Варна. Имаше и два рецитала с пианистката Елена Миндизова в зала „България“. Но преди тях, Елена Николай изнесе концерт със Софийската филхармония на 10 февруари.

Обстоятелствата се стекоха така, че знаменитото мецосопрано репетираше програмата си с мен в новооткритото студио „Музика“ - двете арии на Азучена от „Трубадур“ на Верди, двете на Кармен от едноименната опера на Бизе, двете на Еболи от „Дон Карлос“ на Верди и за финал - арията на Сантуца от „Селска чест“ на Маскани.

На диригентския пулт беше проф. Саша Попов, ръководейки за последен път симфоничния оркестър на Софийската филхармония в славната си кариера. Двамата с Елена Николай бяха блестяща двойка в

един незабравим концерт в препълнената зала „България“. Между тях имаше някаква особена връзка - усещаха всяко трепване на другия, всяко дихание. Бурните овации след последното изпълнение в програмата, доведоха до четири биса. Букети, кошници с цветя, поздравителни адреси... Самият Саша Попов извеждаше Елена Николай за поклон десетки пъти. Разбира се, публиката аплодираше сърдечно и него, но... Ако тя знаеше само, че го вижда за последен път на подиума с Филхармонията, със сигурност щеше да изрази възхищението си от него още по-бурно. „Някои“ бяха решили да го пенсионират на 57 години - бил навършил възраст! А той дирижира по света още цели 22 сезона! Той - основателят на Академичния симфоничен оркестър и на Царския военен симфоничен оркестър - великият маестро Саша Попов!

Александър Абаджиев - музиколог

След първите гастролни на великата оперна певица Елена Николай в София през лятото на 1942 /три спектакъла на „Трубадур“ и два на „Ауга“ от Верди в Народния теа-

Малко известно за известните

Волфганг Амадеус Моцарт

Пълното име на композитора е Йохан Хризостом Волфганг Теофил Моцарт. Името Амадеус е латинската версия на гръцкото Теофил.

Волфганг Амадеус Моцарт проявява изключителния си музикален талант още на 3-годишна възраст, композира от 5-годишен, а когато е на 6 години - свири пред австрийската императрица.

Вече на 9 години, Моцарт свири в Лондон, а присъстващи на изявата му решават, че той се справя твърде добре за дете и запозозират, че всъщност е джудже.

До 16-годишната си възраст, композиторът вече е написал осем опери.

В продължение на три години, той има за домашен любимец скорец. Нотната му тетрадка включва мелодия, изнята от птичето, която заляга в 17-ия концерт за пиано. Когато скорецът умира, Моцарт го погребва в градината си и написва поема в негова памет.

Небходими са 202 часа, за да се изслуша цялата музика, която Моцарт е написал през краткия си живот.

Освен като един от най-великите и прочути композитори в историята на човечеството, Волфганг Амадеус Моцарт се слави и като най-продуктивният - написал е цели 636 произведения.

Реквием от Джузепе Верди

Реквиемната меса от Джузепе Верди е музикална композиция, базирана на текстовете на римокатолическата заупокойна литургия (Реквием). Изпълнява се от четирима солисти, хор и оркестър. Композирана е в памет на Алесандро Мангзони, италиански поет и романист. Първото изпълнение на творбата е на 22 май 1874 г. – първата годишнина от смъртта на Мангзони. Времетраенето ѝ е 80-90 минути.

История на творбата

След смъртта на Джоакино Росини през 1868 г., Верди предлага да бъде написан реквием в чест на Росини от най-добрите за времето италиански композитори. Самият Верди е автор на заключението (Liberate me). През следващата година „Меса за Росини“ е написана от 13 композитори, от които днес известен е само Верди. Премиерата на произведението е трябвало да се състои на 13 ноември 1869 - една година след смъртта на Росини, но на 4 ноември - 9 дни преди въпросното събитие, най-неочаквано сформираният за целта организационен комитет се отказва. Верди обвинява за това диригента Анджело Мариани. Премиерата на „Меса за Росини“ се състои цели 119 години по-късно - през 1988 г. в Щутгарт.

На 22 май 1873 година умира Алесандро Мангзони. Научавайки за смъртта му, Верди решава да напише изцяло свой Реквием в негова чест.

СЕЗОН 2017/18

Софийска

Филхармония

8

ФЕВРУАРИ

19:00

концертен комплекс БЪЛГАРИЯ

САРА

ЧАНГ

Найден

ТОДОРОВ

диригент

Цикъл

„Годишните времена“

www.sofiaphilharmonic.com

В паузата

За да завърши навреме операта „Севилският бръснар“, Джоакино Росини работил тринадесет дни без всякаква почивка.

- Не можахте ли поне да се обръснете? - запитал го директорът на театъра, когато композиторът му занесъл творбата.

- Ако бях ходил на бръснар, „Бръснарят“ нямаше да е готов! - отговорил Росини.

Веднъж Брамс се разхождал с критика Бела Хас в градския парк на Виена. На едно празно място Хас се спрял и казал:

- Маестро, след години на това място ще се издига Вашият паметник! Стотици хора ще се спират всеки ден пред него и... Очаквайки комплименти, Брамс се опитал да прекъсне събеседника си, но последният продължил:

-... и всички ще се питат: А този пък кой беше?

„Дон Карлос“ от Джузепе Верди на сцената на Софийската народна опера по времето на комунизма. Звучи дуета на Филип II и Великият Инквизитор. По директива на партията всички опери от чуждестранни композитори се изпълняват не в оригинал, а на български език. Гостува правещият шеметна световна кариера роден колос Николай Гяуров в ролята на испанския крал. Знаменитият бас отказва да пее партията си на български и я изпълнява на италиански език. Партнира му известният със своята ексцентричност и характерно дупнишко наречие бас Павел Манолов, който не е запознат с решението на Гяуров. От първата реплика на дуета се възцарява невъобразим хаос, който не отшумява до самия му край. След представлението, талантливият наш баритон и пословичен шегобиец Стоян Попов, го пита:

- Павле, какво стана...?

- Е, к'во стана... - възмутен и разочарован отвърща Павел Манолов - че му се не види и работата... Я му викам: „Пред кралю ли стоим?“, он ми вика: „Si...“ /"Si, mio padre..."/. И я се обръках...

КОНЦЕРТЕН КОМПЛЕКС КОНЦЕРТИ ПРЕЗ ФЕВРУАРИ 2018 г.

5 понеделник 19:00 ч Камерна зала	Цикъл „Музиката на Европа“: Музиката на Хърватия Продукция на Софийската филхармония	13 вторник 19:00 ч Камерна зала	„Защо те обичам“ Концерт на Вокална формация Bella Voce и Вокален ансамбъл „Славяни“ Диригент: Славил Димитров В програмата: Песни, посветени на любовта Продукция на Софийската филхармония
5 понеделник 17:30 ч Студио Музика	Сбирка на Филхармоничното общество с водещ доц. Лъчезар Каранлъков	14 сряда 19:00 ч Зала България	„Ангели и гемони“ - Танго проект на Quarto Quartet с участието на: Матиас Гонзалес, бандонеон и Мария Мартинова, пиано, танцьори от Студио за аргентинско танго „Лаоконтанго“ и гр. Продукция на Софийската филхармония
6 вторник 19:00 ч Камерна зала	Концертен цикъл „Епохи“ Жанета Стегарева, сопран Ивайло Донков, тенор Йоан Кьосев, обою Галина Апостолова, чембало Христо Христов, флейта със специалното участие на струнен квартет „Ars musica“ В програмата: Монтеклер, Вивалди, Кванци, Хендел Продукция на Софийската филхармония	15 четвъртък 19:00 ч Зала България	Софийска филхармония Диригент: Кристиан Мангял Солист: Евгени Божанов, пиано Лудвиг Ван Бетовен – Концерт за пиано и оркестър №5 Хектор Берлиоз – „Фантастична симфония“ Цикъл „Големите симфонии II“
7 сряда 19:00 ч Зала България	Органова палитра Барок и Класика Велин Илиев, орган Ангел Станков, цигулка Йосиф Радионов, цигулка Иван Лалев, виолончело В програмата: творби от Й. С. Бах, Л. Бокерини, Й. Хајдн, В. А. Моцарт Продукция на Софийската филхармония	16 петък 19:00 ч Студио Музика	Концерт на струнен квартет „Credo“ Ивайло Данаилов, цигулка Милен Максимов, цигулка Илина Илиева, виола Виктор Трайков, виолончело В програмата: В. А. Моцарт - Струнен квартет №19 до мажор - "Дисонантен" Е. Григ - Струнен квартет №1 сол минор, оп. 27 Продукция на Софийската филхармония
8 четвъртък 19:00 ч Зала България	Софийска филхармония Диригент: Найден Тодоров Солисти: Сара Чанг, цигулка Ленард Бърнстейн – Увертюра към операта „Кандид“ Астор Пиаццола – „Годишните времена на Буенос Айрес“ Джордж Гершуин – Сюита из операта „Порги и Бес“ Цикъл „Годишните времена“	17 събота 19:00 ч Камерна зала	Бонус концерт към цикъл „Обичате ли Брамс?“ С участието на студенти от НМА „Проф. П. Владигеров“ Продукция на Софийската филхармония
	Софийска филхармония Диригент: Мартин Пантелеев Солисти: Кремена Ачева, флейта Весела Трнчкова, арфа С участието на Националния филхармоничен хор „Св. Обретенков“ с диригент Славил Димитров и солистите Елена Механджийска, Росица Павлова-Инджева, Михаил Михайлов, Пламен Бейков В програмата: В. А. Моцарт Симфония No.1 Концерт за флейта и арфа и оркестър Коронационна меса Цикъл „Солистите на Софийска филхармония“	18 неделя 19:00 ч Зала България	Софийска филхармония Джеймс Бонг Цикъл „Извън петолинието“
11 неделя 19:00 ч Зала България	Софийска филхармония Диригент: Мартин Пантелеев Солисти: Кремена Ачева, флейта Весела Трнчкова, арфа С участието на Националния филхармоничен хор „Св. Обретенков“ с диригент Славил Димитров и солистите Елена Механджийска, Росица Павлова-Инджева, Михаил Михайлов, Пламен Бейков В програмата: В. А. Моцарт Симфония No.1 Концерт за флейта и арфа и оркестър Коронационна меса Цикъл „Солистите на Софийска филхармония“	18 неделя 17:00 ч Камерна зала	Детски перкусионен концерт по повод 90 год. от рождението на проф. г-р Добри Палиев Ансамбъл „Палиев Спаркълс“ и ученици от НМУ „Л. Пипков“ Струнен оркестър на Софийската филхармония с диригент Любомор Денев - младши В програмата: Добри Палиев Продукция на Софийската филхармония
12 понеделник 19:00 ч Камерна зала	Цикъл „Музиката на Европа“: Музиката на Литва Продукция на Софийската филхармония	19 понеделник 19:00 ч Зала България	Хоровият концерт през вековете Концерт на Националния филхармоничен хор „Св. Обретенков“ Диригент: Димитър Борисов В програмата: Образци на хоровия акапелен концерт от XVIII, XIX, XX и XX век Цикъл „Ортодокс“ VII Продукция на Софийската филхармония

КОНЦЕРТЕН КОМПЛЕКС

КОНЦЕРТИ ПРЕЗ ФЕВРУАРИ 2018 г.

19 понеделник 19:00 ч Камерна зала	Цикъл „Музиката на Европа“: Музиката на Словакия Продукция на Софийската филхармония	25 неделя 11:30 ч Зала България	Софийска филхармония „Приказка за триангъл и концертен орган“ - концерт от програма Фортисимо Фамилия
20 вторник 19:00 ч Зала България	„От Средиземно до Черно море: пътят на вpletените гласове“ Концерт на А-filetta и Ева Квартет, организатор: Френски културен институт	25 неделя 19:00 ч Камерна зала	Концерт „Вечер на браса“ Красимир Костадинов, валдохорна, Петър Македонски, тромпет, Ансамбъл Mr. Brass В програмата: Премиерни изпълнения на произведения от Румен Бояджиев – син, Владимир Джамбазов, Георги Стрезов и др. Продукция на Софийската филхармония
22 четвъртък 19:00 ч Зала България	Софийска филхармония Диригент: Иван Кожухаров Солисти: Виктория Василенко, пиано и Александър Сомов, виолончело Пьотр Илич Чайковски – „Франческа да Римини“ Дмитрий Шостакович – Концерт за виолончело и оркестър No 2 Лудвиг ван Бетовен – Концерт за пиано и оркестър No 4 Цикъл „Руски приказки II“	26 понеделник 19:00 ч Камерна зала	Цикъл „Музиката на Европа“: Музиката на Франция Продукция на Софийската филхармония
23 петък 19:00 ч Зала България	Концерт на Симфоничния оркестър на БНР Диригент: Том Уудс Солист: Надежда Цанова, пиано Клод Дебюси – Прелюд към „Следобедът на един фавн“ Камий Сен-Санс – Концерт за пиано № 2 Морис Равел – „Павана за една покойна инфанта“ Клод Дебюси – Симфонична сюита „Морето“	27 вторник 19:00 ч Зала България	Концерт с арии от класически опери и популярни произведения в изпълнение на оперни певци от Мариинския театър под ръководството на Лариса Гергиева
24 събота 19:30 ч Зала България	Концерт на Нов симфоничен оркестър Диригент: Петко Димитров Солист: Михаил Петров, виолончело В програмата: Ралф Воон Уилямс - Фантазия върху тема от Томас Талис Самуел Барбър - Концерт за виолончело и оркестър, оп. 22 /Премиера за България/ Ян Сибелиус - "Завръщането на Леминкайнен", оп.22 /Премиера за България/ Арво Пярт - "Силуанска песен" /Премиера за България/ Бедрих Сметана - "Бланик"	27 вторник 19:00 ч Камерна зала	Концерт на Камерата Орфика НБУ Цикъл Солисти - интерпретатори
24 събота 19:00 ч Камерна зала	Концерт „Софийски виртуози“ Ангел Станков, цигулка Иосиф Радионов, цигулка Анатоли Кръстев, виолончело Атанас Куртев, пиано В програмата: Брамс, Шопен, Чайковски, Мартину, Табаков	28 сряда 19:00 ч Зала България	Концерт на Софийската филхармония и Гвардейски представителен духов оркестър. Под почетния патронаж на Президента на Република България г-н Румен Радев
		28 сряда 19:00 ч Камерна зала	Концерт на София Квартет Стоимен Пеев, цигулка Йордан Димитров, цигулка Валентин Геров, виола Любомир Никол, виолончело В програмата: Шостакович, Хингемит Продукция на Софийска филхармония

Интервютата в този брой взе **Георги Илиев**

Софийската филхармония си запазва правото на промени в програмата.

